

Macrolophus caliginosus, nyttigt nyttodjur i tomat

Den rovlevande skinnbaggen *Macrolophus caliginosus* är något av en allätare. I tomat står mjöllöss, spinnkvalster, larver av tomatminerarfluga och ägg av grönsaksfly på menyn. Men djuren kan också suga i sig växtsaft. Ofta syns små stickskador i tomatbladens spetsar. Vid sämre tillgång på bytesdjur ökar trycket på växttätandet och i sämsta fall kan blommor och fruktämnen skadas. Av denna anledning har engelska odlare avstått från att använda *M. caliginosus*, medan holländska och merparten svenska odlare anser att nyttodjuret ger ovärderlig hjälp i det biologiska växtskyddsarbetet. Under 2007 skedde en omsvängning i England och i år satsar i synnerhet ekologiska odlare där på skinnbaggen. Skulle populationen bli för stor och skador hotar går man in med en pyretrumbehandling. Detta kan reducera mängden utan att helt ta död på alla andra nyttodjur (främst parasitsteklar och rovkvalster) som används samtidigt. Eftersom pyretrum bryts ner snabbt kan också nya utsättningar av nyttodjur göras dagarna efter en behandling.

Biologi och användning

M. caliginosus har lång utvecklingstid, ca sju veckor för hela livscykeln vid en medeltemperatur på 20 °C. Äggen (200-300 per hona) sticks in i bladskaft och –nerver. Både vuxna och nymfer är rovlevande. Utsättning av nyttodjuret görs förebyggande och brukar kompletteras med ”stödfodring” med specialbehandlade fjärilsägg, som inte utgör någon fara för plantorna. På grund av den långa generationstiden är april sista månaden då det är lönt att sätta ut detta nyttodjur.

På sensommaren drabbas såväl vuxna som nymfer ofta av en naturligt uppträdande svampsjukdom och stora mängder av dessa nyttodjur kan plötsligt försvinna. Detta innebär att de tidigare nämnda plantskadorna sällan blivit märkbara i svenska odlingar. I nödfall kan förstås också vi ta till pyretrum. Det finns även en produkt som får användas i ekologisk odling.

Vuxen *Macrolophus caliginosus* blir 4 mm lång.
Antennbaserna är mörka.
Foto Biolab

Nymferna är små och ljusgröna – svåra att upptäcka.
Här suggs en mjöllöss ut.
Foto Biolab